

Handläggare
Ronald Carter
Telefon 08-508 27394**Till**
Stadsbyggnadsnämnden

Redovisning av plansamråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för Liljeholmen 1:6 och del av Liljeholmen 1:1 i stadsdelen Liljeholmen (teknisk anläggning)

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet
2. Reviderat planförslag upprättas och ställs ut för granskning.

Amanda Horwitz
StadsbyggnadsdirektörMartin Schröder
Bitr avdelningschefPia Ölvebro
Enhetschef

SAMMANFATTNING

Detaljplanens syfte är att möjliggöra flytt och utbyggnad av befintlig fördelningsstation i Liljeholmen. Fördelningsstationens kapacitet behöver öka för att möta Stockholms nuvarande och framtida behov av elförsörjning. Befintlig anläggning är utdaterad.

Förslag till placering och utformning är anpassad till den framtida stadsstruktur som utreds inom pågående program för Södertäljevägen, i vilket planområdet ingår, samt platsens förutsättningar. Södertäljevägen avses omvandlas till ett urbant stråk, omgivet av blandad stadsbebyggelse.

Marken ägs av Stockholms stad och arrenderas ut till Ellevio AB genom exploateringskontoret.

Samråd pågick under perioden den 31 oktober till den 12 december 2023. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak gällande riskfrågor, dagvatten och skyfallshantering. Närboende har framfört synpunkter om skuggning, förändrad utsikt och ljusförhållanden, den nya anläggningens höjd, borttagna alléträd, riskfrågor kopplade till

brand och säkerhet, buller och strålning samt trafikstörningar och förändringar i gatumiljön under byggtiden.

Till granskning skall en riskbedömning tas fram och dagvattenutredningen kompletteras med bland annat skyfallshantering. Även ersättning av befintlig elnätsstation föreslås hanteras inom denna plan.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet och att slutligt planförslag upprättas och ställs ut för granskning.

UTLÅTANDE

Syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra flytt och utbyggnad av befintligt fördelningsstation i Liljeholmen. Fördelningsstationens kapacitet behöver öka för att möta Stockholms framtida behov av elförsörjning. Den befintliga anläggningen är föråldrad och behöver ersättas med en ny, som uppfyller moderna krav. Föreslagen placering och form har anpassats till den framtida stadsstruktur som utreds inom pågående program för Södertäljevägen och för att bidra positivt till gaturummet.

Bakgrund

Fördelningsstationen i Liljeholmen är en viktig nod i elförsörjningen i Stockholm. Den nya stationen ersätter en befintlig anläggning från sent 1960-tal som behöver vara i drift under tiden som den nya byggs, för att därefter rivas.

Plandata

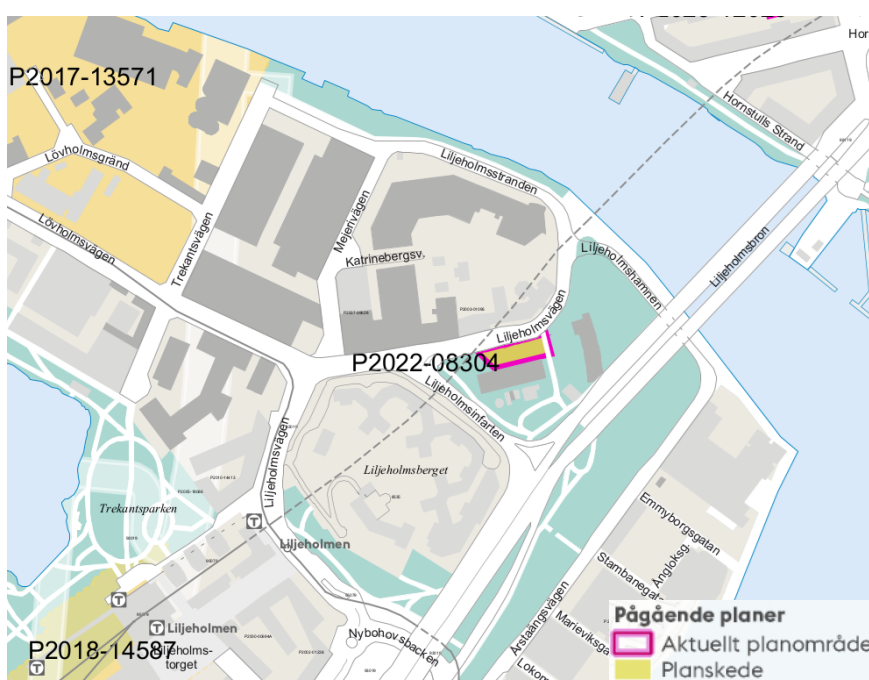
Planområdet omfattar 1 344 kvm på del av fastigheten Liljeholmen 1:6 och del av Liljeholmen 1:1.

Karta som visar planområdets läge.

Pågående detaljplaner i området

- Liljeholmen 1:1 vid kv Stubinen (dnr 2018-14587), planskede (cirka 120 bostäder, centrumverksamhet, handel, kontor, vård, förskola), inför granskning.
- Lövholmen 12 m fl. (dnr 2017-13571), planskede, (cirka 1800 bostäder, centrumverksamhet, kultur, förskolor, parker, kontor), inför granskning.
- Program för Södertäljevägen (dnr 2018-1356, cirka 1750 bostäder, kontor, lokaler, förskolor mm), inför samråd.

Karta som visar pågående detaljplaner i området.

Gällande detaljplaner

Gällande plan ”Ändrad stadsplan för område vid Liljeholmsinfarten”, Pl 6572, antogs år 1967. Området är planlagt för användningarna parkmark och specialområde för transformatorstation. Ingen genomförandetid återstår.

Markägoförhållanden

Marken ägs av Stockholms stad.

Översiktsplan

Aktuellt planområde är i översiktsplanen markerat som “Stadsutvecklingsområde – omvandling” vilket innebär att marken helt eller delvis kan få ny markanvändning. Med en ny markanvändning menas en blandad stadsbebyggelse med bostäder, verksamheter, service, gator, park, kultur och idrottsytor. På sikt bidrar projektet till att uppnå stadens mål avseende omvandling av

Södertäljevägen till en sammanhållen stadsgata med varierat innehåll såsom bostäder, service och verksamheter.

Stockholms byggnadsordning

I byggnadsordningen är området utpekad som tät blandstad. Vägledningen betonar bland annat vikten av att stadsmiljön utvecklas med utgångspunkt i platsspecifika natur- och kulturvärden, att tillgången på mötesplatser tillgodoses och att stadsrummen utformas utifrån den mänskliga skalan.

Program

Planområdet ingår i pågående program för Södertäljevägen (2018-12562). Syftet med programmet är att utveckla området kring Södertäljevägen till ett urbant stråk med ny blandad bebyggelse för att minska barriäreffekterna och integrera stadsdelarna Liljeholmen, Årstadal samt Södermalm. Flytten av fördelningsstationen möjliggör ny bebyggelse längs Södertäljevägen och Liljeholmsinfarten i enlighet med programmets syfte.

Nuvarande förhållanden

Planområdet begränsas av förutsättningar i omgivningen. Väster om planområdet ligger tunnelbanans skyddszon som ej får bebyggas. Norr om planområdet ligger Liljeholmsvägen med omfattande infrastruktur under gatan. Öster om planområdet ligger en bevarandevärd lindallé med anor från 1600 talet. Söder om planområdet ligger befintlig fördelningsstation samt tillhörande underjordisk infrastruktur som måste vara i drift medan den nya anläggningen byggs.

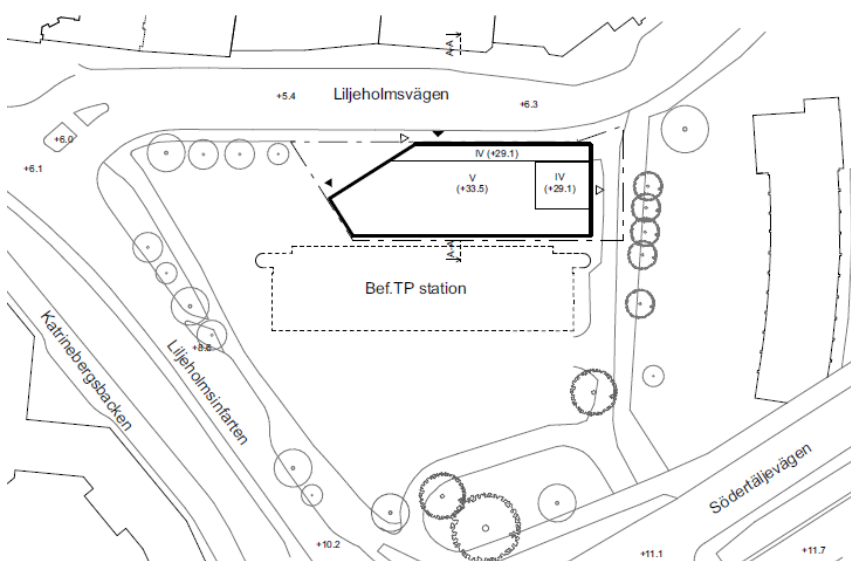
Nuvarande förhållande

Bild: Stockholms stad

Planförslaget

Planens innehåll

Samrådsförslaget innehåller en ny fördelningsstation längs Liljeholmsvägen och en mindre torgyta vid anläggningens västra gavel. Fördelningsstationer fungerar som noder i Stockholms regionnät vars huvudsakliga funktion är att fördela elen vidare ut till lokalnätet i området men även vidare till andra fördelningsstationer som i sin tur matar ut i andra lokalnätsområden.

Situationsplan

Bild: Urban Design

Arkitektonisk idé

Samrådsförslag, sett från Liljeholmsvägen mot väst

Bild: Urban Design

Den nya fördelningsstationen har inspirerats av de byggnader för eltekniska ändamål som uppfördes i Stockholm i början av 1900-

talet, bland annat elstation Liljeholmen vid Nybohovsbacken. Fasadmaterialen är robusta och valda för att hålla över tid. Fasad ska i huvudsak uppföras i tegel. Det röda teglet återfinns på flera ställen i närområdet, bl.a. i den gamla godsstationen strax öster om planområdet, intilliggande bostadshus på Lilla Katrineberg och den tidigare elstationen vid Nybohovsbacken. Genom att arbeta med murning i olika förband och omsorgsfullt utformade detaljer, kan den nya byggnadens gatufasad bli ett fint tillskott till gaturummet, trots att volymen i huvudsak är sluten.

Samrådsförslaget. Genomskinliga volymer visar eventuell utformning av tillkommande bostadskvarter.

Bild: Urban Design

Förslag till ändringar inför granskning

Inför granskning studeras torgets utformning vidare, liksom möjligheten till en grönskande fasad och förgårdsmark mot Liljeholmsvägen. Anläggningens höjd bedöms som fastställd, utifrån de tekniska aspekter som krävs för att fördelningsstationen ska kunna fungera. Kontoret föreslår däremot åtgärder för att minska volymens upplevda skala från gatunivå samt bostadsbebyggelsen mittemot förslaget.

En befintlig elnätstation som ligger direkt utanför planområdet, vid korsningen Liljeholmsinfarten/Liljeholmsvägen behöver ersättas. Kontoret föreslår att även flytt av elnätstationen ska ingå i aktuell plan.

Planförslagets konsekvenser

Arkitektur och gestaltning

Kontoret bedömer att planen bidrar positivt till en mer sammanhållen och upplevelserik gatumiljö. Anläggningen får en

lekfull och omsorgsfull gestaltning som samspelar med sin omgivning.

Jämställdhet och trygghet

Planen bedöms inte ha någon påverkan på jämställdhet eller trygghet. Planen möjliggör däremot en framtida kvartersstruktur som kommer leda till en mer sammanhållen, tryggare gaturum på sikt.

Klimat, miljö, hälsa och säkerhet

Planförslaget bedöms inte medföra någon väsentlig påverkan på miljö eller människors hälsa. En riskbedömning ska tas fram inför granskning och dagvatten och skyfall studeras vidare.

Trädallén längs Liljeholmsvägen kommer tas ner i för att kunna uppföra nya anläggningen. Allén har inget kulturhistoriskt värde, dålig vitalitet och lågt bevarandevärde. Länsstyrelsen har beviljat dispens från de allmänna biotopskyddsbestämmelserna i 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) den 22 november 2023.

Teknisk försörjning

Befintlig anläggning är uppförd i slutet av 1960-talet och är idag en av de absolut äldsta anläggningarna i Stockholms elnät. Den tekniska livslängden för en stor del av utrustningen är redan passerad. Anläggningen är en mycket viktig nod i elnätet och de senaste åren har fel i gammal utrustning orsakat elavbrott som har påverkat både ett stort närområde och kollektivtrafik.

Befintlig anläggning kräver ett allt mer intensivt underhåll för att funktionen ska upprätthållas. Trots detta ökar risken för nya strömavbrott. Inte ens en omfattande investering i befintlig anläggning skulle medge att tillkommande exploatering samt ny tunnelbana och laddinfrastruktur i området ansluts. För detta krävs en ny anläggning.

Planprocess

Process

Planarbetet bedrivs med standardförfarande. Nästa tillfälle som ärendet ska redovisas för stadsbyggnadsnämnden blir vid antagandet.

Tidigare ställningstaganden i ärendet

Ärendet behandlades i stadsbyggnadsnämnden den 20 oktober 2022 vid beslut om planstart. Nämnden beslutade om planstart i enlighet med stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande.

Samlade synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Planen ställdes ut på samråd mellan den 31 oktober till den 12 december 2023. Samrådsmöte genomfördes på Tekniska nämndhuset den 15 november 2023 och annonserades i tidningen *Mitt I* med tackning i Liljeholmen, samt på stadens anslagstavla.

Under samrådet har 31 yttranden inkommit varav 21 av remissinstanser och 9 av sakägare och 1 av icke sakägare. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller dagvatten- och skyfallshantering samt riskbedömning. Boendes synpunkter handlar om skuggning, ändrad utsikt och ljusförhållanden, den nya anläggningens höjd, borttagna alléträd, riskfrågor kopplad till brand- och säkerhetsrisker, buller, strålning samt genomförandefrågor såsom påverkan på gator och cykelvägar under byggtiden. Flera närboende önskar en alternativ lokalisering eller placering av byggnaden.

Kontorets sammanvägda ställningstagande är att fördelningsstationens samhällskritiska funktion väger tyngre än de enskilda intressen som framförts. Anläggningens placering och utformning har noggrant studerats under planprocessen. Höjden överskrider inte befintliga hushöjder i området. Alternativa placeringar har utretts, men inte bedömts vara möjliga utifrån förutsättningarna på platsen. Alléträden är redan i dag i dåligt skick och behöver sannolikt tas ner på sikt oavsett planförslagets genomförande.

En riskbedömning, avseende bland annat brandrisk och strålning ska tas fram. Om betydande risker skulle identifieras, kommer lämpliga skyddsåtgärder att säkerställas med planbestämmelse på plankartan. Dagvattenutredningen kommer att kompletteras avseende dagvatten- och skyfallshantering.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret beslutar att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken att en miljöbedömning behöver göras. Länsstyrelsen tillstyrker kontorets bedömning. Detta utvecklas ytterligare i planbeskrivningen.

Tidplan

Utifrån att erforderligt underlag för detaljplanens framtagande levereras enligt uppsatt projekttidplan samt att inga nya,

oförutsedda omständigheter blir kända eller tillkommer under planprocessen förväntas följande tidplan:

Granskning	mars/april 2024
Antagande SBN	juni 2024

Planavtal

Planavtal har tecknats med byggaktören för att täcka kontorets kostnader i samband med upprättande av detaljplanen.

STADSBYGGNADSKONTORETS SAMMANVÄGDA STÄLLNINGSTAGANDE

Stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till en ny anläggning som säkerställer södra Stockholms elförsörjning och möjliggör stadsutveckling i närområdet. Byggnaden utgör ett positivt tillskott till gaturummet och inordnar sig i en framtida planerad stadsstruktur som föreslås i programmet för Södertäljevägen.

Befintlig anläggning är uttjänt och möter inte kraven från befintlig och ny infrastruktur eller fortsatt stadsutveckling i södra Stockholm, som till exempel utvecklingen av området kring Södertäljevägen till en blandad stadsdel.

Kontoret bedömer att en ny fördelningsstation som säkerställer elförsörjningen till stora delar av Stockholm är ett samhällskritiskt intresse som motiverar förändringar i de kringboendes närmiljö. Anläggningens placering och utformning har noggrant studerats under planprocessen.

En riskbedömning ska tas fram till granskning. Om betydande risker skulle identifieras, kommer lämpliga skyddsåtgärder att säkerställas med planbestämmelse i plankartan. Dagvattenutredning kompletteras angående dagvatten- och skyfallshantering.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet och att slutligt planförslag upprättas och ställs ut för granskning.

SLUT